

ÄNGLARNAS STAD

FILIPPINERNA Paradisstränder. Aktiva vulkaner. Ångande djungler. Men bakom resebroschyrernas fasad döljer sig en mörkare historia. Följ med socialarbetarna på jobbet i bordellernas Angeles City.

TEXT: Martin Schibbye BILD: Jonas Grätzer

Vad kostar ett barn? Frågan är inte filosofisk. Det osynkade bastrummedunket från sexklubbarna nästan dränker samtalet i Angels City. På gatan står den 18-årige barnpornografi-, cigarett- och Viagra-försäljaren Robert och suger på svaret.

– Vänta här, jag är strax tillbaka, säger han och går undan för att ringa.

Efter ett mobilsamtal och två minuters väntan hoppar Marylyn med polkagrisrandigt linne och vita sandaler ut ur en cykeltaxi.

– Är hon verkligen 16 år?

– Tror ni mig inte så kolla hennes tänder, säger Robert och tar med ena handen ett tag om Marylins underkäke.

Emmanuel tittar självsäkert på de vita tandraderna medan Marylyn demonstrativt sätter armarna i sidan. Trots att Emmanuel är född och uppvuxen på Filippinerna har han inga problem med att spela utländsk sexturist. Som så många andra i hans ålder är fadern en okänd sjöman i den amerikanska flottan.

Medan tandkontrollen pågår frågar han Marylyn "Varifrån kommer du?" för att undersöka om hon är hitförd från andra provinser. "Vad kostar det?" För att etablera att det rör sig om köp av sex. Samt "Hur gammal är du?" för att undersöka om hon är minderårig.

Emmanuel arbetar för hjälporganisationen Preda och går från bar till bar. Den här kvällen har han fått napp.

– 200 kronor, då får ni ha henne hela natten, jag vet ett hotell som är säkert, säger Robert.

– Be henne vara redo klockan tolv imorgon kväll, jag ringer då och säger vart vi ska ses, svarar Emmanuel.

INGEN VET RIKTIGT NÄR DET BÖRJADE. Här i provinsen Pampanga i norra Filippinerna låg under årtionden USA:s största flottbas och soldaterna gödde regionens sexindustri. Efter nedläggningen av basen 1992 trodde många att även sexindustrin skulle ge vika. Men istället har en ny generation gästarbetare och manliga sexturister tagit över. Bland sexbarer med namn som Brown sugar, Dollhouse och Coyote Ugly arbetar 15 000 personer, mestadels kvinnor. I stadsdelen Balibago finns inte mindre än 133 sexbarer registrerade.

– Kom in hit, happy hour!

Utanför baren Carousel börjar inkastarna bli fysiska. Klasar av tjejer hänger i Emmanuel's armar. Till slut ger han upp och går in förbi skylten som upplyser besökare om att kvinnor endast är välkomna i sällskap och att inga skjutvapen får tas med.

– Sätt dig här, säger Sunshine och ler brett när Emmanuel lyder hennes uppmaning.

På golvet inne på bordellen råder en strikt hierarki. De bästa borden närmast karusellen med ett 50-tal halvnakna tjejer, kontrolleras av dem som varit här längst. För varje drink som beställs får tjejerna en viss procent. På bordet står en plåthink med pingisbollar med texten "Have fun throw a ball the girls will be happy".

I högtalarna pumpas Rammsteins *Du Hast* ut i högtalarna.

– Du har en så vacker näsa, säger Sunshine och lägger armen runt Emmanuel.

Sunshine kan säga jag älskar dig på alla de större språken. Lönen är låg men okej, säger hon. Helst skulle hon vilja studera men saknar pengar till det. Drömmen är att jobba utomlands. Men inte Mellanöstern. Japan ska vara bra, tror hon.

Två gånger i veckan genomgår tjejerna en läkarundersökning för att upptäcka könssjukdomar. Ett omfattande arbete med tanke på att de största barerna har så många som 350 tjejer anställda. Runt halsen har Sunshine ett nummer.

– En till drink?

Bordellmamman har upptäckt nya torskare i lokalen och presenterar sig med en kindpuss. Sedan bjuder hon på en runda innan hon förklarar att nummersystemet gör att om man inte är nöjd med den tjej man köpt kan man klaga – om man skulle ha glömt att fråga om hennes namn vill säga.

Orgasmgaranti?

– Haha, ja, så skulle man kunna kalla det. Men det vanligaste klagomålet är att tjejen inte ställt upp på allt, men det kan också vara så att de fått någon könssjukdom och då är det bra att det finns kvitto.

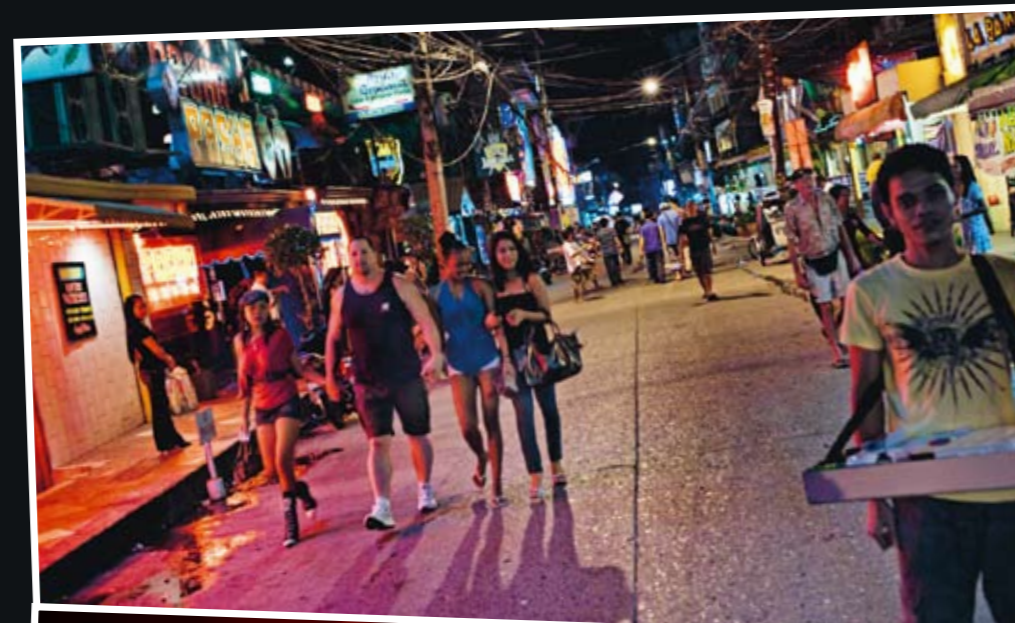
Baren har 110 strippdansöser och 40 servitriser. Lokalen rymmer 100 sexköpare. Priset för att ta med sig en människa, eller "Early work release" som det heter, är 200 kronor.

– Kommer polisen hit är det för att ta en öl, men vi har tillstånd, säger bordellmamman och nickar åt baren där det hänger ett inramat papper från borgmästaren.

– Det sker regelbundna inspektioner, alla är över 18 och är här frivilligt, säger hon.

Elvaåriga gattflickan Rosario dog efter ett övergrepp av en österrikisk pedofil. Hon ligger begravd på kyrkogården i Olangapo. Hennes liv skildras i Majgull Axelssons skakande dokumentärroman Rosario är död.

Fakta

VAD GÖR POLITIKERNA?

■ Allt fler länder stiftar lagar som möjliggör lagföring av landets medborgare för sexualbrott mot barn som begåtts utomlands. I Sverige har den möjligheten funnits sedan 1962. Sedan dess har en person dömts för sexuellt utnyttjande av barn utomlands, den så kallade "66-åringen" som dömdes 1995.

■ Norge har tagit ytterligare ett steg genom att förbjuda norman att överhuvudtaget köpa sexuella tjänster, i Norge och utomlands. Straffet är böter eller fängelse i högst sex månader.

PREDA UTBILDAR POLISER

■ Predas center för barn och ungdomar som räddats från bordellerna ligger vackert beläget högt över viken Subic Bay. Missionären Shay Cullen har byggt upp en organisation med 72 anställda som jobbar mot främst barnsexhandel. Och man ska inte underskatta dem. Det var organisationens kampanj på 80- och 90-talen som fick den amerikanska militärbasen att slå igen och till slut lämna regionen. Men turisterna ersatte soldaterna och sexindustrin levde vidare.

■ När amerikanerna lämnade Olongapo 1992, bedömde forskare vid Preda-stiftelsen att det fanns 16 000 kvinnor och barn i prostitution i Olongapo och samma antal i närliggande Angeles. Av dessa var ungefär en sjättedel minderåriga.

■ Preda arbetar förebyggande. På landsbygden i Pampanga utbildas lokalpolitiker och poliser så att de lär sig känna igen människohandlare och får kunskap om barnkonventionen och barns rättigheter.

■ Dessutom arbetar man med att frita minderåriga flickor ur bordellerna, tillsammans med polis och lokala myndigheter. Flickorna som räddas tas till organisationens center där man arbetar med att återge dem självförtroende och rättigheter samt bearbeta trauman. Dessutom tar man in vittnesmål för kommande rättegång. Om möjligt så arbetar vidare med att återföra flickan till sin hemort med nödvändig hjälp av lokala organisationer och myndigheter.

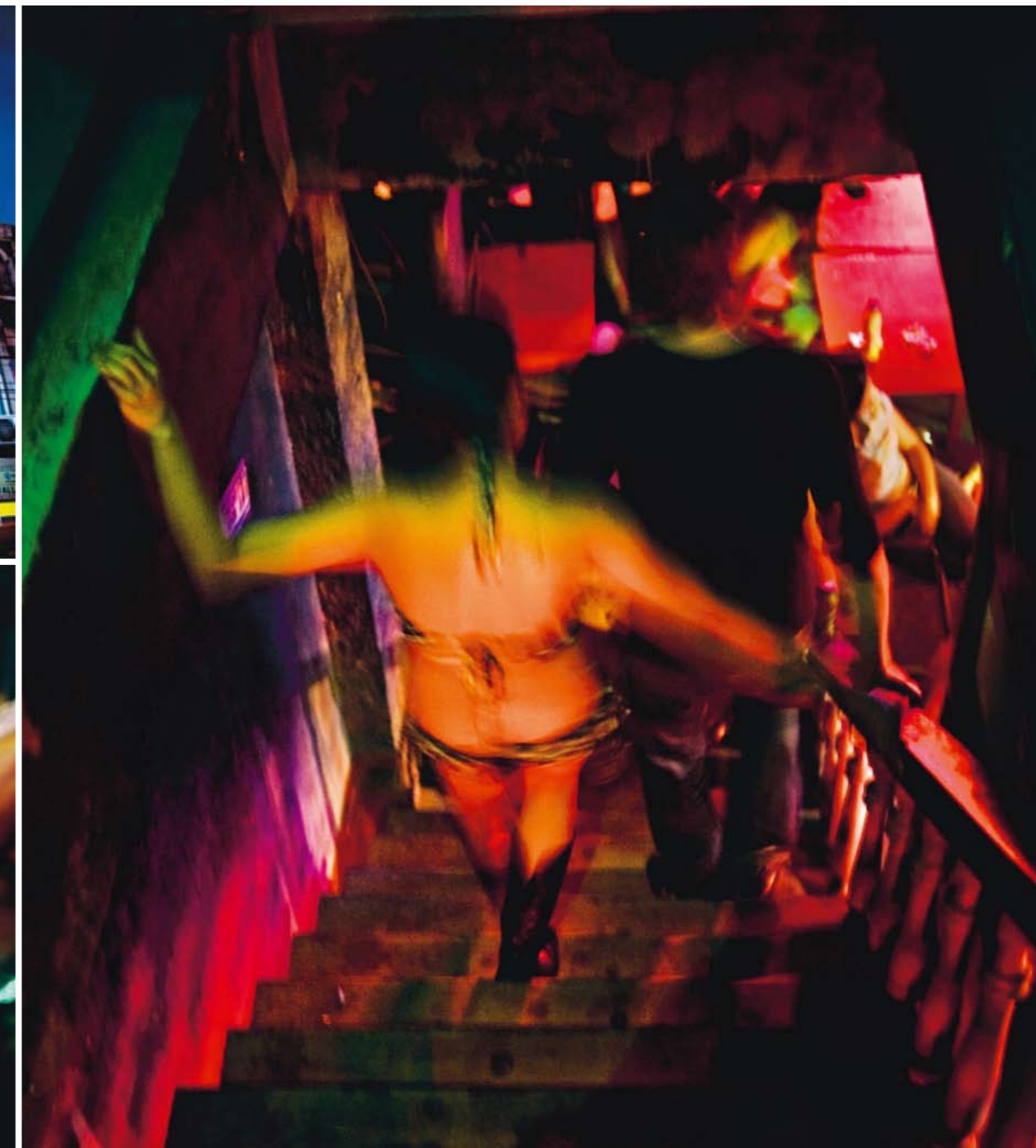
SIFFROR FRÅN ECPAT

■ En Temouundersökning som Ecpat lät göra i Sverige 2007 visade att en av tio resenärer sett vad de uppfattat som barnsexturism på utlandsresan.

■ I en färsk rapport slås det fast att den sexuella handeln med barn och ungdomar i världen växer i krisens spår. Enligt rapporten blir 1,2 miljoner barn varje år handelsvaror – i de flesta fall tvingas de till sex. Barn som likt Marilyn i reportaget flyttas inom sitt hemland väcker inte uppmärksamhet lika lätt som ett barn från en annan miljö.

”Det vanligaste klagomålet är att tjejen inte ställt upp på allt”

► Medelåldern bland köparna är hög. Två pensionärer från Kanada berättar att landets generösa visumregler gör att de kan vara bosatta i landet, på plats finns även unga svenskar i 30-årsåldern.

På frågan varför de kom till Angeles City sveper de med handen mot karusellen.

– Se dig omkring, det är dessutom billigare här än i Thailand.

När mörkret sänker sig över Filippinerna vaknar Angeles City till liv. Från de större hotellen går skyttelbussar hit mellan nio på kvällen till fyra på morgonen. Staden är en turistdestination med bara en attraktion.

AAAHHH! MORGONTYSTNADEN bryts av ångestskrik från ett rum i Predas center högt beläget ovanför den nedlagda militärbasen i Olangapo. Rummet är vadderat dels för att ljudisolera men också för att flickorna inte ska skada sig. Det är hit de minderåriga kommer när de räddas från bordellerna. Men hur rehabiliterar man någon som våldtagits dagligen under flera år?

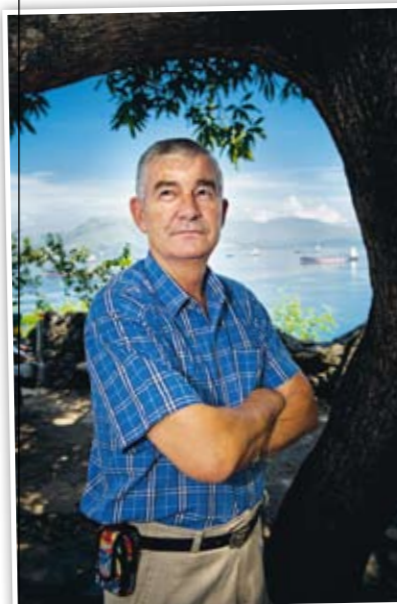
– Primalterapi. Vi har ett rum där får de skrika av sig sin ångest, säger missionären Shay Cullen.

Han är en katolsk präst som tröttnade på att endast kunna erbjuda den sista smörjelsen till de mördade och be för de utsatta. – Den första tiden är svårast, de är vana vid att ha pengar och dricka alkohol. Det handlar om att bryta ett mönster, men vi har inga stängsel runt centret. Vill de rymma är det fritt fram, men de kommer alltid tillbaka.

På centret finns i dagsläget 57 barn som tränas i praktiska färdigheter samt ser till att de sätts i skolan.

– Alla har sitt eget sätt att gå vidare. Vi kan erbjuda en ny start, säger Shay Cullen.

Inne på centrets kontor förbereder Emmanuel kvällens räddningsaktion tillsammans med kollegan Bert. Väggarerna är täckta med grå plåtlådor med tusentals mappar över dömda pedofiler, pågående rättsfall och vittnesprotokoll. Här finns 37 år av socialt arbete dokumenterat. Preda bildades som ett projekt ägnat åt att

” Vi har ett rum där får de skrika av sig sin ångest

Shay Cullen, präst

rädda gatubarn och narkomaner undan de dödspatruller som – liksom i Brasilien och på andra ställen – försökte mörda dem som ett varnande exempel. Preda erbjöd gatubarnen en fristad, terapi, upprättelse och utbildning. Men det dröjde inte länge förrän man började ta sig an sexuellt utnyttjade och prostituerade barn. I dag är det en hjälporganisation med ett 70-tal anställda. Flera av dem före detta barflickor.

– Det viktigaste, förklarar Bert, är att kartlägga hallicken Robert. Jobbar han ensam? Var i Manilla köper han sin barnporr? Av vem? Är han del i ett nätverk?

Planen är att flickan ska erbjudas utbildning i organisationens regi och hallicken ska lämnas till polisen.

– Får vi inte tag på hallicken kommer vi ändå att försöka ta hand om flickan genom att köpa loss henne, säger Bert.

– Hoppa in i bilen så kör vi.

FÄRDEN FRÅN OLANGAPO TILL ANGELES CITY äger rum under tystnad. Regnet smattrar mot bilrutan. I hamnen där militärbasen låg byggs nu världens femte största containerskepp av koreanska gästarbetare. Det är bara en sak kvar att lösa innan tillslaget. Det vill inte själva bli gripna som pedofiler. Men den lokala polisen kan inte underrättas. Det första stoppet blir därför vid den regionala polisens högkvarter.

Yrvaken, med sömn i håret, läser den kvinnliga polischefen Nilda Agnes upp dörren.

– Hade ni kommit dagtid hade jag haft på mig uniform och pistol, men jag förstår situationen. Slå er ner, säger hon och förklarar att hon inte hade öppnat för någon annan än socialarbetare från Preda vid den här tiden.

– Det är bra att ni kom till mig. Det kan börja ringa varningsklockor om de vet att ni förbereder ett tillslag, säger hon och leder oss in på det klaustrofobiska kontoret.

Väggarerna är täckta av planscher på barn med pilar och namn på kroppsdelar, hyllorna är fulla med dockor i olika storlekar. Det är

här barn förhörs om övergrepp de utsatts för. Hjälpmedlen är till för att med lekens hjälp kunna fortsätta berätta vad som skett när orden tar slut.

Barägare som anställer minderåriga kan åtalas för en rad brott i den filippinska barnskyddslagen. Men när det väl händer tar det oftast lång tid.

– Allt saknas på Filippinerna, det finns för få åklagare vilket gör att även om vi har vattentäta åtal så tar det tio år att få någon fälld. Därför är frivilligorganisationerna viktiga när det gäller att få in tips och att samla bevis, säger Nilda Agnes.

Hon är den enda polisen som har utbildning i frågor som rör trafficking och människohandel i ett område med totalt cirka 187 000 invånare. Ändå fick hon nyligen pris som bästa regionala polisenhet när det gällde att hantera brott mot barn och kvinnor.

– Det säger något om hur det ser ut i det övriga landet, säger hon ironiskt.

I våras sattes Filippinerna upp på det amerikanska utrikesdepartementets lista över länder som inte ens lever upp till minimikraven när det gäller att stävja människohandel. Men bilden är inte nattsvart.

– På senare år har vi sett ett ökat intresse från andra länder att på plats samarbeta för att upprätthålla lagarna, berättar Nilda Agnes. Amerikanska FBI har de senaste veckorna arbetat tillsammans med hennes polisenhet med att utreda amerikanska pedofiler och om en vecka reser hon själv till Kalifornien för att vittna i en rättegång.

– Människohandeln är en megaindusti här på Filippinerna, det är starka krafter vi slåss mot, vi behöver all hjälp vi kan få säger hon och lyckönskar socialarbetarna i kvällens räddningsaktion.

FÄRDEN MOT ANGELES CITY RULLAR VIDARE. En kvart från staden ringer Bert upp hallicken och stämmer träff utanför McDonald's.

I en stad där det mest handlar om sexhandel är till och med McDonald's-personalen hårt ansatt. Tjejen bakom kassan avböjer

förslag om sexköp och försöker artigt ta emot de två amerikanernas beställning. Efter ett par minuter kommer Marylyn tillsammans med sin syster och en vän. De önskar sig alla glass. Hallicken får vänta utanför. Marylyn börjar berätta.

– När mina föräldrar skilde sig flyttade min mamma från Visayas till Angeles City för att arbeta som prostituerad och tog mig med.

Den då 13-åriga Marylyn arbetade med ett falskt födelseintyg på en bar och såldes som ”cherry girl”, det vill säga som oskuld.

– Att köpa mig kostade 500 kronor, berättar hon.

Men efter en räd från myndigheterna sparkades hon ut och ”frilansar” nu tillsammans med sin hallick, den jämnåriga Robert.

Marylyn berättar att favoritartisten är Celine Dion och att hennes dröm är att bli doktor eller sångerska.

– Om en månad kommer en 76-årig man från USA och tar mig till Kalifornien, det har han lovat i chatten på ett internetforum.

Medan Marylyn berättar sin historia för Emanuel förhör Bert hallicken utanför McDonald's. Trots att de nu har en chans att köpa loss Marylyn och ta henne till hjälporganisationen utväxlar de en blick genom fönsterglas och väljer att avvakta.

– Vi måste samla in mer bevis och undersöka Marylins familjeförhållanden innan vi slår till, säger Bert i bilen på väg tillbaka till Olangapo.

Efter 37 år i antislaveribranschen vet de när tillfället är det rätta. Den här kvällen lämnas Marylyn med en 50-kronors sedel och ett löfte om att bli köpt. ■

” Om en månad kommer en 76-årig man från USA och tar mig med till Kalifornien, det har han lovat i chatten på ett internetforum.

Marylyn, 16